

รดน้ำปลาหวาน กินเป็นที่เอร็ดอร่อย พ่อเคยเล่าว่ายามที่เดินป่า ถ้ามีมะหลอดก็ไม่เปลืองน้ำ อมมันไว้ในปากเดินฝ่าป่าดงไปได้นาน และทำให้น้ำดินมีรสฝาด ก็คงจะไม่เปลืองน้ำด้วยประการหลังมากกว่า

ยามบ่ายแดดร้อน บนเรือนจะไม่มีใครอยู่ บางวันแม่ก็จะเอาผ้าโพกหัว ใส่เสื้อดำแขนกระบอกถือมีดหวดเด็ดเข้าสวนหลังบ้าน ตัดอ้อยมาไว้กินหรือไว้หีบเอาน้ำหรือเอาไปถวายพระ ตัดปลีกกล้วยเครือกล้วยหรือต้นกล้วยเอาให้หมู ที่สวนหลังบ้านไม่มีใครถางหญ้า จึงเป็นดงหญ้าคาที่บเวลาแม่เดินไปก็ต้องเอาไม้ฟาดไปเป็นระยะ ๆ ไล่ทุ่งไล่สัตว์อันตรายทั้งหลาย แต่พอหญ้าคาขึ้นสูงจนได้ที่แม่ก็จะไปบอกชาวบ้านมาตัด ให้ล้มมัดรวมเป็นกอง ๆ แล้วเอาไปเผาไว้ซ่อมหลังคา ไม่ว่าจะบ้านไหนหลังคารั่วหลังคาเก่า ก็มาเอาคาไปมุงหลังคา ไม่มีการคิดเงินคิดทองกัน ต่างก็เป็นเพื่อนบ้านกันมีอะไรก็ช่วยเหลือกัน “บ้านเขาเป็นบ้านใหญ่” แม่ว่า มีอะไรก็เผื่อแผ่กันไป บางทีเพื่อนบ้านก็เดินเข้ามาที่สวนครัว ตะโกนดัง ๆ ให้ได้ยินว่า “ขอผักกับลาบจิมเนื้อ” แล้วก็ไม่ต้องรอคอยคำตอบเก็บเอาไปตำเฝือก “มีผักไม่เก็บ ผักมันก็ไม่งาม” คนใหญ่ว่อย่างนั้น

ถ้าแม่ไปในสวน เราก็มักจะถูกเรียกให้ตามไป ช่วยหอบอ้อยหอบปลี หรือผักหญ้าบางชนิดที่กินได้ แต่จริง ๆ แล้วคงจะเป็นกลเม็ดที่จะได้ไม่ปล่อยให้เราเล่นอยู่ลำพังคนเดียว แต่ส่วนใหญ่แม่จะลงมานั่งเคี้ยวหมากหรือนอนเล่น ที่แคร่ไม้ไผ่ได้ดูเมื่อเป็นเช่นนั้น เราก็จะต้องเล่นอยู่บริเวณใต้ดู เพราะแม่ไม่ยอมให้เราคลาดสายตาไปไกล งานที่เราชอบเป็นพิเศษในยามนี้คือการสร้างรถลากด้วยเศษไม้ต่าง ๆ ที่พอจะหาได้ ประกอบขึ้นเป็นตัวถังรถ โครงหลัก ๆ ของรถส่วนมากจะเป็นลึงสนุ่แต่การใช้ลึงสนุ่ก็เป็นปัญหา เพราะต้องขออนุญาต

แม่ก่อนทุกครั้งไป สำหรับล้อของมันเป็นเรื่องค่อนข้างใหญ่ เพราะการถากไม่ให้กลมเป็นล้อด้วยมีดพร้าที่อ ๆ ไม่ใช่เรื่องง่าย ครั้งจะใช้มีดที่คมดีก็ต้องขโมยเอา ซึ่งยอมไม่เหมาะสมที่สุดเวลาที่ม่เนั่งอยู่ไม่ไกลที่จริงลำต้นมะละกอ เป็นสิ่งที่หาได้

ไม่ยากนัก บ้านใครก็มีต้นมะละกอ แต่ลำต้นมะละกอที่แก่จนล้มนั้นก็ใหญ่กินที่จะเอามาตัดแปลงเป็นล้อรถ ตรงปลายลำต้นก็ไม่แข็งแรงพอ ถึงกระนั้นในวงการนักประดิษฐ์ล้อลากด้วยยาวทั้งหลาย ต่างก็ดูแคลนการใช้ลำต้นมะละกอมาเป็นล้อ เพราะนอกจากไม่ได้แสดงฝีมือถากไม้อันพิสดารแล้ว มันลากเล่นได้ไม่กี่ทีก็เป็นอันแตกออกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยยิ่งเราจะต้องแข่งกันด้วยการลากล้อที่มีคนนั่งอยู่ด้วยแล้วล้อที่แข็งแรงจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ไม้ขนุน เป็นไม้เนื้ออ่อนที่มีความทนทาน ยามที่พ่อริดกิ่งขนุน ที่โตยาวเลยขอบเขตความเหมาะสมนั้นแหละ จะเป็นเวลาที่นักประดิษฐ์ล้อลากทั้งหลายยินดีปรีดา แต่ทว่า ล้อเราเป็นล้อแข่ง จึงเป็นธรรมดาที่ล้อจะแตกหักบ่อย ๆ พอกับแค้นวันนี้เราจึงตั้งใจเป็นพิเศษที่จะถากไม้แง่มพิเศษเหลือจากช่างไม้ประจำหมู่บ้าน เราบรรจงเอาฝากระป๋องนมผงทาบ และวาดเส้นรอบวงด้วยดินสอช่างพอดิบพอดีเสียเหลือเกิน..

เสียงหายใจแม่ดังมาจากแคร่เงยหน้าขึ้นมอง..แน่นอน แม่หลับแล้วละมือจากงานชั่วคราววิ่งตื้อไปที่ต้นลำไย เรือนหลังเล็กบนต้นลำไย คือจุดหมายของเรา....